

Protocol accountantsonderzoek financieel verslag Wlz-uitvoerders 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding
1.1	Algemeen
1.2	Inwerkingtreding
2	Werzaamheden en producten accountantscontrole
2.1	Algemeen
2.2	Eindproducten
2.3	Review
3	Uitgangspunten voor het accountantsonderzoek
3.1	Andere informatie
3.2	Rechtmatigheid
3.3	Wet- en regelgeving
3.4	Fouten
3.5	Onzekerheden
3.6	Verantwoording van niet-gecorrigeerde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden
3.7	Betrouwbaarheid en materialiteit
4	Onderzoek naar de financiële rechtmatigheid
4.1	Juiste en volledige afhandeling declaraties Zorg in Natura en pgb
4.2	Het toerekenen van beheerskosten
4.3	Buitenlandzorg
Bijlage 1: Lijst met curculaires en wet- en regelgeving	
1.	Verslaggeving
2.	Beheerskosten
3.	Schaden
4.	Rentevergoeding Algemeen Fonds
5.	Buitenland
6.	Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming
Bijlage 2: Specifieke punten controleverklaring	
Ons oordeel	
De basis van ons oordeel	
Controleaanpak continuïteit en frauderisico's	
Beperking in gebruik en verspreidingskring	
Andere informatie	
Bijlage 3: Specifieke punten accountantsverslag	

1 Inleiding

1.1 Algemeen

1.1.1 Verantwoordingsdocumenten

Een Wlz-uitvoerder zendt vóór 1 juli aan de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa) een financieel verslag over het voorafgaande kalenderjaar. In het financieel verslag wordt onderscheid gemaakt tussen de beheerskosten en de kosten van verstrekking van zorg en vergoedingen¹.

Het financieel verslag bestaat uit een algemene toelichting, een balans, een exploitatierekening en een toelichting op de balans en exploitatierekening. In het financieel verslag verantwoordt de Wlz-uitvoerder zowel de geldstromen die rechtstreeks via de Wlz-uitvoerder lopen als de geldstromen die via andere rechtspersonen lopen, zoals de betaling van zorgaanspraken via het CAK en de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

De NZa heeft de voorschriften voor de inrichting van het uitvoeringsverslag en het financieel verslag nader uitgewerkt in de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder (hierna: Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag). De regeling bevat onder andere specifieke voorschriften over hoe Wlz-uitvoerders zich moeten verantwoorden in het uitvoeringsverslag en het financieel verslag.

Op grond van artikel 31 van de Wmg stelt de NZa regels voor de controle door de accountants van de Wlz-uitvoerders, de inhoud en inrichting van de controleverklaring en het accountantsverslag. De regels voor de inhoud en inrichting van de controle, de controleverklaring en het accountantsverslag heeft de NZa vastgelegd in dit protocol.

¹ Artikel 4.3.1 Wlz



Dit protocol geeft richtlijnen voor het door de accountant uit te voeren onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en de financiële rechtmatigheid van de verantwoorde schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten. Het doel van het protocol is niet om de aanpak van het onderzoek voor te schrijven, maar om kaders te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden.

De accountant geeft de uitkomst van zijn onderzoek weer in een gecombineerde controleverklaring over de getrouwheid en de rechtmatigheid. Ook stelt hij een accountantsverslag op.

De aanlevering van de verantwoordingsdocumenten vindt enkel digitaal plaats aan de NZa. Hiervoor maakt de Wlz-uitvoerder in principe gebruik van het NZa-aanvragenportaal.

Artikel 4.3.2 Wlz vereist dat de Wlz-uitvoerder twee exemplaren van een verslag met bevindingen van een accountant bij het uitvoeringsverslag toevoegt. De NZa heeft deze verplichting in het verleden nader uitgewerkt in de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag. Deze Regeling is gewijzigd, waarbij het aanleveren van een verslag met bevindingen bij het uitvoeringsverslag niet langer onderdeel is van onze regelgeving. Voor Wlz-uitvoerders die deelnemen aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' geldt dat zij geen uitvoeringsverslag hoeven aan te leveren.

1.1.2 Toezicht

De NZa maakt bij haar toezicht op de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz zoveel mogelijk gebruik van de verantwoordingsdocumenten van de Wlz-uitvoerder en van de controleverklaring en het accountantsverslag van de accountant.

De NZa beoordeelt de door de accountant, in opdracht van de Wlz-uitvoerder, uitgevoerde werkzaamheden en stelt op basis van haar bevindingen haar eigen onderzoekswerkzaamheden vast. Op grond van de verzamelde informatie vormt de NZa zich een oordeel over:

- de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz door de Wlz-uitvoerders en;
- de rechtmatigheid van de daarmee samenhangende baten en lasten.

Jaarlijks brengt de NZa vóór 1 december volgend op het verslaggevingsjaar van de Wlz-uitvoerder (t+1) een samenvattend rapport uit over de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz door de Wlz-uitvoerders.

1.2 Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin dit protocol wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2025.

2 Werkzaamheden en producten accountantscontrole

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de werkzaamheden die de accountant moet uitvoeren in opdracht van de Wlz-uitvoerder, om te voldoen aan de vereisten van de NZa.

2.1 Algemeen

2.1.1 Opdracht accountant

De Wlz-uitvoerder geeft een accountant opdracht om een onderzoek uit te voeren naar het financieel verslag van de Wlz-uitvoerder. Bij deze opdracht vormen de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag en dit protocol het uitgangspunt.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in overeenstemming met Standaard COS 800² en betreft een onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en naar de financiële rechtmatigheid van de daarin opgenomen schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten^{3 4}.

2.1.2 Werkzaamheden accountant

De accountant hanteert de geldende beroepsvoorschriften, in het bijzonder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de verordening inzake onafhankelijkheid van de accountant bij Assurance opdrachten (ViO) en de relevante Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS). Daarnaast hanteert de accountant dit protocol als kader voor zijn werkzaamheden.

Voor het onderzoek naar de getrouwheid en rechtmatigheid van het financieel verslag kiest de accountant een zodanige controleaanpak dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag en de in het financieel verslag verantwoorde schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten over 2025, in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals limitatief opgesomd in bijlage 1 van het Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders.

Het wordt aan de accountant overgelaten op welke wijze hij zijn controleaanpak op dit punt inricht, hoe hij zijn controlewerkzaamheden uitvoert en hoe hij op grond daarvan voldoende controle-informatie verkrijgt. Het doel is niet om aan te geven welke werkzaamheden de accountant minimaal dient uit te voeren, dit wordt overgelaten aan zijn professionele oordeelsvorming.

2.2 Eindproducten

De accountant rapporteert zijn bevindingen in het accountantsverslag en – voor zover relevant bij zijn oordeelsvorming – in de bij het financieel verslag behorende controleverklaring.

2.2.1 Controleverklaring

Het onderzoek van het financieel verslag leidt tot een gecombineerde controleverklaring van de accountant over de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van het financieel verslag van de Wlz-uitvoerder. In deze controleverklaring geeft de accountant aan:

- Of het financieel verslag een getrouw beeld⁵ geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen per 31 december jaar t en van het resultaat over jaar t.
- Of de in het financieel verslag verantwoorde schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid⁶. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in bijlage 1.
- Of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat^{7 8}.
- Of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag is vereist⁹.

In bijlage 2 is een opsomming gegeven van de minimale en specifieke punten die in de controleverklaring moet worden opgenomen.

² Bijzondere overwegingen – controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden.

³ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor financiële rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

⁴ De werkzaamheden van dit onderzoek zijn inclusief de beoordeling of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag is vereist.

⁵ Een getrouw beeld houdt in dat de financiële overzichten een getrouwe weergave, in alle van materieel belang zijnde opzichten, dan wel een getrouw beeld geven van de informatie waarvoor is voorzien dat deze door de financiële overzichten wordt gerepresenteerd.

⁶ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor financiële rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

⁷ In overeenstemming met Standaard 720.

⁸ Voor accountants van deelnemers aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' is dit niet van toepassing.

⁹ Voor accountants van deelnemers aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' is dit niet van toepassing.

2.2.2 Accountantsverslag

In het tezamen met de controleverklaring af te geven accountantsverslag brengt de accountant verslag uit over zijn controle van de getrouwheid van het financieel verslag en van de rechtmatigheid van de daarin opgenomen schaden, bedrijfsopbrengsten, en beheerskosten. Voor een overzicht van de op te nemen onderwerpen verwijzen wij naar bijlage 3.

2.3 Review

De NZa kan zonder verdere tussenkomst van de Wlz-uitvoerder contact opnemen met de accountant over eventueel aanvullend te verstrekken informatie en over vaktechnische aangelegenheden.

De NZa kan de accountant hierbij verzoeken¹⁰ om stukken uit het accountantsdossier aan te leveren, de gevraagde stukken (laten) kopiëren voor haar dossiervorming en een review verrichten op de uitgevoerde werkzaamheden.

Daarnaast kan de NZa:

- rapporteren over stukken uit het accountantsverslag¹¹;
- over uitkomsten van haar review rapporteren in een reviewmemorandum¹².

3 Uitgangspunten voor het accountantsonderzoek

3.1 Andere informatie

De jaarstukken omvatten, naast het financieel verslag, ook andere informatie. De andere informatie bestaat uit:

- het uitvoeringsverslag;
- de bestuursverklaringen.

In overeenstemming met Standaard 720 dient de accountant de andere informatie te lezen en te overwegen of sprake is van een inconsistentie van materieel belang tussen de andere informatie en het financieel verslag en/of de kennis van de accountant verkregen tijdens de controle. Ook stelt de accountant vast of alle informatie zoals vereist volgens de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag is opgenomen in het uitvoeringsverslag en de bestuursverklaringen. Hierbij houdt de accountant rekening met hetgeen is beschreven over het doorontwikkelingstraject ten aanzien van het uitvoeringsverslag in de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag.

3.1.1 Pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag'

De NZa is vanaf verantwoordingsjaar 2024 gestart met de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag'. De pilot omvat in de kern een poging om te stoppen met een apart uitvoeringsverslag voor de NZa, maar de verantwoording over het nakomen van de zorgplicht te integreren in de eigen P&C-cyclus van het zorgkantoor. Hiermee willen we een verlaging van de administratieve lasten bij het zorgkantoor realiseren en als toezichthouder en zorgkantoor vaker en sneller met elkaar in gesprek zijn over de nakoming van de zorgplicht.

Deelnemers aan de pilot verstrekken vier kwartaalrapportages, waarbij de rapportage over het laatste kwartaal wordt vergezeld van een afsluitende notitie (reflectieverslag). Deze rapportages worden niet tegelijkertijd ingediend met het financieel verslag. Hiermee voldoen de deelnemers aan de verantwoordingsplicht die volgt uit de Wlz en de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag. In 2025 nemen Salland Zorgkantoor B.V., Stichting Zorgkantoor Menzis en Stichting Wlz-uitvoerder Zorg en Zekerheid deel aan deze pilot.

Voor accountants van deelnemers aan deze pilot betekent dit het volgende:

- de jaarstukken omvatten, naast het financieel verslag, geen uitvoeringsverslag;
- de bij ons aangeleverde kwartaalrapportages hoeven niet te worden gewaarmerkt;

¹⁰ Op basis van artikel 61 Wmg.

¹¹ De NZa kan besluiten passages uit de accountantsverslagen te gebruiken voor haar rapportages, indien dit noodzakelijk is voor een juiste en volledige weergave. Indien de NZa hiertoe besluit past zij hierbij hoor- en wederhoor toe.

¹² De NZa kan over de uitkomsten van de review aan de accountant (als bedoeld in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek) rapporteren via een reviewmemorandum. De NZa stelt de accountant in de gelegenheid om op het concept van het reviewmemorandum te reageren en de NZa verwerkt deze reactie in het definitieve memorandum. Op basis van het Samenwerkingsconvenant tussen de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de NZa van januari 2014 deelt de NZa de bevindingen over de accountantscontroles met de AFM. De AFM betreft deze informatie vervolgens bij het bepalen van de prioriteiten van haar toezicht op accountantsorganisaties en de financiële verslaggeving.

- de accountant hoeft geen werkzaamheden uit te voeren in overeenstemming met Standaard 720 op de bij de NZa aangeleverde kwartaalrapportages.

3.2 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid in algemene zin wil zeggen: in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving, namelijk van hetgeen bij of krachtens de Wlz en/of de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) en/of de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) is geregeld. Wij verwijzen hiervoor naar bijlage 1. Een proces (of de uitkomsten daarvan) voldoet wel of niet aan de geldende wet- en regelgeving. In die zin is rechtmatigheid een absoluut begrip. De concrete invulling van het begrip rechtmatigheid is echter afhankelijk van de gekozen normstelling, de aard en reikwijdte van de regelgeving, het soort organisatie en het karakter van het betreffende proces of de uitkomst daarvan. De begripsbepaling van rechtmatigheid is opgenomen in artikel 1 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag. In deze regeling is toegelicht dat de Wlz-uitvoerder in het financieel verslag en de bestuursverklaring de term onrechtmatigheid gebruikt. Vanuit vaktechnisch perspectief hanteert dit protocol hiervoor de term rechtmatigheidsfout.

3.2.1 Financiële rechtmatigheid

Bij financiële rechtmatigheid hebben handelingen en beslissingen van een organisatie een directe relatie met de vraag of middelen rechtmatig zijn besteed. De (financieel) rechtmatige uitvoering kan worden gekoppeld aan de geldstromen die het gevolg zijn van het voldoen aan de wettelijke taken zoals omschreven in de Wlz. Als de wettelijke taken niet rechtmatig¹³ worden uitgevoerd, leidt dit tot financiële onrechtmatigheden. De controleverklaring bij het financieel verslag is gericht op financiële rechtmatigheid.

3.2.2 Procedurele rechtmatigheid

Bij procedurele rechtmatigheid heeft de rechtmatige uitvoering van taken geen financiële dimensie, waardoor er geen directe koppeling is met een geldstroom. De procedurele rechtmatigheid valt buiten de reikwijdte van de controle van het financieel verslag.

3.3 Wet- en regelgeving

De accountant hanteert de begripsomschrijvingen uit de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag als uitgangspunt voor het financiële rechtmatigheidsonderzoek dat hij uitvoert. Bijlage 1. 'Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz' geeft een limitatieve opsomming van het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole door de accountant.

3.4 Fouten

Van een fout (afwijking) in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van) een post niet in overeenstemming is met één of meer aspecten van de wet- en regelgeving.

Rechtmatigheidsfouten worden in absolute zin opgevat. Saldering van rechtmatigheidsfouten is niet toegestaan.

De accountant vraagt de Wlz-uitvoerder alle geconstateerde fouten te corrigeren in het financieel verslag. Voor de verantwoordingen geldt dat de rechtmatigheidsfouten die de Wlz-uitvoerder om een bepaalde reden objectief niet kan oplossen, hij deze in het rechtmatigheidsoverzicht opneemt en hij deze vermeldt in de bestuursverklaring met vermelding van de verhindering om niet te kunnen corrigeren¹⁴.

3.5 Onzekerheden

Een onzekerheid in de verantwoording ontstaat doordat de Wlz-uitvoerder de uit te voeren werkzaamheden nog niet heeft gepland, gestart of afgerond. Als er onvoldoende (controle)informatie beschikbaar is om een (gedeelte van) een post als rechtmatig of onrechtmatig aan te merken, is er sprake van een onzekerheid over de (on-)rechtmatigheid van een post in het financieel verslag.

Wlz-uitvoerders moeten onzekerheden in het verslag kwantificeren. Het uitgangspunt is dat de

¹³ De Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag hanteert hiervoor de term 'onrechtmatigheid'.

¹⁴ In overeenstemming met artikel 5.8 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag.

Wlz-uitvoerder alle onzekerheden moet onderzoeken, oplossen en corrigeren. Onzekerheden die de Wlz-uitvoerder (nog) niet heeft uitgezocht neemt de Wlz-uitvoerder op in het rechtmatigheidsoverzicht en vermeldt deze in de bestuursverklaring¹⁵.

3.6 Verantwoording van niet-gecorrigeerde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden

De Wlz-uitvoerder rapporteert de niet-gecorrigeerde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden in overeenstemming met artikel 5.8 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag.

De NZa verwacht van de accountant dat hij bij zijn accountantsonderzoek nagaat of de Wlz-uitvoerder alle geconstateerde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden heeft uitgezocht en indien het mogelijk is deze te corrigeren, ook heeft gecorrigeerd. Dit geldt ook voor in eerdere verslagjaren geconstateerde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden. Indien deze rechtmatigheidsfouten en onzekerheden niet nader zijn uitgezocht of, indien nodig, gecorrigeerd zijn, worden deze (wederom) opgenomen in het rechtmatigheidsoverzicht. De accountant rapporteert over de opvolging van rechtmatigheidsfouten en onzekerheden in zijn accountantsverslag.

3.7 Betrouwbaarheid en materialiteit

3.7.1 Goedkeuringstoleranties

Bij zijn oordeelsvorming over de financiële rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten streeft de accountant naar een hoge mate van zekerheid. De financiële rechtmatigheid is gewaarborgd als met een betrouwbaarheid van 95% de bewering juist is dat het financieel verslag geen grotere rechtmatigheidsfout of onzekerheid in de controle bevat dan de in tabel 1 genoemde goedkeuringstoleranties.

Tabel 1: Uitspraak over de mate waarin rechtmatigheid is gewaarborgd

	Rechtmatigheid is gewaarborgd	Rechtmatigheid met beperking		Geen oordeel over rechtmatigheid	Rechtmatigheid niet gewaarborgd
Rechtmatigheidsfouten	≤ 1%	> 1%	≤ 3%	–	> 3%
Onzekerheden in de controle	≤ 3%	> 3%	≤ 10%	> 10%	–
Soort controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking		Oordeelonthouding	Afkeurend

Bron: NZa

Bovenstaande tabel 1 moet in relatie worden gezien met de specifieke goedkeuringstoleranties zoals opgenomen in de tabel 2.

Indien de accountant zowel fouten in de verantwoording als onzekerheden in de controle aantreft, dan weegt hij deze bij zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang.

De materialiteit is van toepassing op het oordeel over de rechtmatigheid, tenzij sprake is van een specifieke materialiteit. In het protocol wordt geen materialiteit voorgeschreven voor het oordeel over de getrouwheid.

De accountant voert zelfstandig onderzoek uit naar de rechtmatigheid. Dit houdt in dat wanneer de accountant niet vast kan stellen of delen van posten rechtmatig zijn, hij deze opneemt als onzekerheid in zijn controle. Indien de Wlz-uitvoerder posten of delen van posten aanmerkt als onzeker, dient de accountant zelfstandig vast te stellen of dit een onzekerheid in zijn controle betreft. Het totaal aan onzekerheden in de controle hoeft niet overeen te komen met de onzekerheden in de verantwoording zoals gerapporteerd door de Wlz-uitvoerder in het rechtmatigheidsoverzicht in zijn bestuursverklaring.

In aanvulling op deze algemene toleranties bestaan specifieke toleranties ten aanzien van de rechtmatigheid, gericht op de schaden en beheerskosten Wlz.

Tabel 2: Specifieke goedkeuringstoleranties/materialiteit ten aanzien van de rechtmatigheid¹

Controledeelgebied	Materialiteit
Schaden – uitgaven	1% van de totale schaden
Schaden – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Bedrijfsopbrengsten – ontvangsten	1% van de totale bedrijfsopbrengsten

¹⁵ In overeenstemming met artikel 5.8 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag.



Controlededeelgebied	Materialiteit
Bedrijfsopbrengsten – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Beheerskosten	1% van de totale beheerskosten

¹ Voor specifieke onderdelen kan op basis van de geldende wet- en regelgeving een andere tolerantie van toepassing zijn. Indien dit het geval is, wordt hier in dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders specifiek naar verwezen.

Bron: NZa

3.7.2 Steekproeven

Bij het evalueren van de uitkomst van steekproeven dient de accountant ten aanzien van zijn oordeel over de rechtmatigheid als volgt te handelen:

- De accountant neemt bij de evaluatie van de fouten de verwachte of geprojecteerde foutfractie mee die voortkomt uit de uitgevoerde steekproef.
- De accountant neemt bij de evaluatie van de onzekerheden, de onnauwkeurigheid in de steekproefuitkomst (verschil tussen de verwachte of geprojecteerde foutfractie en de maximale fout) mee die voortkomt uit de uitgevoerde steekproef.
- De accountant en de Wlz-uitvoerder verantwoorden de fouten die voortkomen uit de steekproeven in het rechtmatigheidsoverzicht.
- De onzekerheden die voortkomen uit de steekproef verantwoordt de accountant in het rechtmatigheidsoverzicht op de regel 'onzekerheden in de controle als gevolg van extrapolatie'.

3.7.3 Het rechtmatigheidsoverzicht in het accountantsverslag

De accountant neemt in het accountantsverslag een rechtmatigheidsoverzicht op waarin alle rechtmatigheidsfouten en onzekerheden, die geconstateerd zijn tijdens zijn controle en die ten tijde van het indienen van het financieel verslag niet zijn gecorrigeerd, worden opgenomen. Met het oog op een adequate onderbouwing van het rechtmatigheidsoordeel is het noodzakelijk dat de accountant rechtmatigheidsfouten en onzekerheden kwantificeert. De accountant neemt bij het rechtmatigheidsoverzicht een toelichting op over de oorzaak van de rechtmatigheidsfouten en onzekerheden.

Dit geldt ook voor rechtmatigheidsfouten en onzekerheden uit voorgaande jaren die nog niet zijn afgewikkeld.

Model rechtmatigheidsoverzicht

Geconstateerde rechtmatigheidsfouten die niet gecorrigeerd zijn moeten – ongeacht hun omvang – in het rechtmatigheidsoverzicht worden vermeld. Hiervoor maakt de accountant gebruik van Tabel 3. In het rechtmatigheidsoverzicht wordt per regel een duiding gegeven van de aard van de rechtmatigheidsfout of onzekerheid. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in de jaartallen van ontstaan en de jaartallen van rapportering.

Tabel 3: Rechtmatigheidsoverzicht (in € 1.000)

	Jaar van ontstaan ¹	Jaar gerapporteerd ²	Bedrag (€)
Onrechtmatigheden in het financieel verslag			
[omschrijving]	20xx	20xx	000
Totaal onrechtmatigheden			000
Onzekerheden in het financieel verslag			
[omschrijving]	20xx	20xx	000
Onzekerheden in de controle als gevolg van extrapolatie			
[omschrijving]	20xx	20xx	000
Totaal onzekerheden			000
Totaal onrechtmatigheden en onzekerheden			000

¹ Jaar van ontstaan zoals gedefinieerd in artikel 5.8.2 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag

² Jaar gerapporteerd zoals gedefinieerd in artikel 5.8.3 van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag

Bron: NZa

4 Onderzoek naar de financiële rechtmatigheid

De accountant kan voor de controle van de rechtmatigheid steunen op de werkzaamheden die hij ten

behoefte van de controle van de getrouwheid heeft uitgevoerd.

In dit protocol wordt niet verder ingegaan op de te verrichten werkzaamheden in het kader van het getrouwe beeld van het financieel verslag. Hiervoor verwijzen wij naar de geldende beroepsregels.

De hieronder genoemde verdere toelichting heeft betrekking op het onderzoek naar de rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten. Voor een nadere toelichting van het begrip rechtmatigheid, zie hoofdstuk 3.2.

4.1 Juiste en volledige afhandeling declaraties Zorg in Natura en pgb

De accountant stelt vast dat de declaraties juist, volledig en rechtmatig zijn verantwoord door de Wlz-uitvoerder, conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals opgenomen in Bijlage 1: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz¹⁶.

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder hiertoe beschikt over een cliëntvolgende administratie, waarin een verband kan worden gelegd tussen de geldige indicatiebesluiten van de Wlz-verzekerden, de in opdracht van Wlz-uitvoerders geleverde zorg en de betalingen aan zorgaanbieders die deze zorg geleverd hebben.

4.1.1 Controles Wlz-uitvoerder

De accountant onderzoekt of de Wlz-uitvoerder formele en materiële controles uitvoert met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving¹⁷.

De normenkaders op het gebied van formele controles, materiële controles en fraudeonderzoek door de Wlz-uitvoerder zijn opgenomen in de Regeling Controle en Administratie Wlz-uitvoerders. Deze regeling stelt voorwaarden en voorschriften voor de uitvoering van administratie en controle door Wlz-uitvoerders, om de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz te bevorderen. In deze regeling zijn de te hanteren betrouwbaarheids- en nauwkeurigheidspercentages vermeld zoals deze door de Wlz-uitvoerder gehanteerd dienen te worden.

De accountant is niet verplicht om zijn oordeel over de materiële controle statistisch te onderbouwen. Een kwalitatieve, in het dossier vastgelegde onderbouwing ervan is ook mogelijk.

4.1.2 Persoonsgebonden budget

De accountant hanteert de Leidraad inspanningsverplichting contra-indicaties ten aanzien van rechtmatige betalingen zorgkantoren inzake pgb-Wlz als normenkader bij zijn controle. Eventuele aanvullingen, aanpassingen of addenda die toezien op de verantwoording over 2025 neemt de accountant mee in zijn controle, voor zover de NZa deze onderschreven heeft.

4.1.3 Zorg in natura

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder de van de zorgaanbieders ontvangen nacalculatieformulieren toetst voor wat betreft de geleverde productie, de gehanteerde tarieven en de overige informatie op deze formulieren. Hiertoe beoordeelt hij de administratieve organisatie en interne beheersing rondom het nacalculatieproces. Indien de accountant aanwijzingen heeft dat de toetsing door de Wlz-uitvoerder gebreken vertoont, of indien de accountant van een zorgaanbieder een andere dan goedkeurende controleverklaring bij het nacalculatieformulier heeft afgegeven, bepaalt hij het effect hiervan op zijn oordeel over de rechtmatigheid van de schaden. Dit kan impliceren dat hij de aan de betreffende nacalculatieformulieren verbonden schadelast als onrechtmatig moet aanmerken.

In overeenstemming met het gesloten convenant worden de zorgkosten (voor zorg in natura) in het verslagjaar volledig in aanmerking genomen bij de Wlz-uitvoerder die de taken daadwerkelijk heeft uitgevoerd.

Van de accountant wordt geen medisch-inhoudelijke toetsing op dossiers verwacht. Dit zou ook in strijd zijn met de bepalingen van de AVG omdat deze bijzondere persoonsgegevens bevatten.

¹⁶ Eventuele problemen in de uitvoering van het pgb door de SVB kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van de accountantscontrole. De NZa zal hierover nader in overleg treden met de Wlz-uitvoerders en hun accountants.

¹⁷ Zoals opgenomen in bijlage 1.

4.2 Het toerekenen van beheerskosten

De accountant stelt vast of de Wlz-uitvoerder heeft voldaan aan de vereisten van artikel 4.6 van het Besluit Wfsv.

4.2.1 Beheerskostenbudget

De accountant stelt vast dat het verantwoorde beheerskostenbudget Wlz in het financieel verslag overeenstemt met de meest recente beschikkingen van Zorginstituut Nederland, de herverdeling via de clearinghouse-constructie van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de gemaakte afspraken in het convenant.

4.2.2 Rechtmatige beheerskosten

De aan een Wlz-uitvoerder (binnen de groep waarvan hij deel uitmaakt) toegerekende beheerskosten zijn rechtmatig als deze in ieder geval juist, volgens een bestendige gedragslijn¹⁸ en op basis van consistente verdeelsleutels¹⁹ zijn toegerekend aan de Wlz-uitvoerders. De beheerskosten moeten zijn gemaakt voor de uitvoering van de Wlz en in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving.

4.2.3 Maximale stand wettelijke reserve en negatieve reserve

De accountant stelt vast dat de hoogte van de wettelijke reserve in het financieel verslag niet boven het in artikel 4.6 Besluit Wfsv gestelde maximum komt. Voor de bepaling van dit maximum moet worden uitgegaan van het beheerskostenbudget, zoals vastgesteld door het Zorginstituut Nederland op grond van artikel 4.4 van het Besluit Wfsv, voor dat jaar. Dit is een andere grondslag dan het beheerskostenbudget van de Wlz-uitvoerder na toepassing van de Clearinghouse-constructie.

In het geval de Wlz-uitvoerder ultimo boekjaar over een negatieve wettelijke reserve beschikt stelt de accountant vast dat de Wlz-uitvoerder maatregelen²⁰ heeft genomen om deze negatieve wettelijke reserve om te buigen naar een positieve wettelijke reserve.

4.3 Buitenlandzorg

Relevant bij buitenlandzorg zijn:

- De zorgkosten van wonen en tijdelijk verblijf in het buitenland op basis van de Regeling Hulp in bijzondere omstandigheden.
- De kosten van Wlz-zorg in het buitenland zonder toepassing van een verordening of verdrag.

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder bij de vergoeding van kosten bij wonen en tijdelijk verblijf in het buitenland de geldende wet- en regelgeving in acht heeft genomen²¹.

4.4 Transformatiemiddelen IZA Wlz

In het IZA is afgesproken dat zorgaanbieders, zorgprofessionals, patiëntenorganisaties, zorgverzekeraars en gemeenten in samenwerking met elkaar plannen ontwikkelen voor impactvolle transformaties. Hiervoor is in totaal € 2,8 miljard beschikbaar gesteld (2023–2027)²². Dit geld wordt ingezet om de noodzakelijke zorgtransformatie naar arbeidsbesparende, passende zorg te realiseren en/of te versnellen. In het IZA is afgesproken dat de transformatiemiddelen primair via de zorgverzekeraars lopen.

Een transformatieplan kan echter ook betrekking hebben op de langdurige zorg en het sociaal domein, of juist de samenwerking tussen de verschillende domeinen betreffen. Hierdoor kan het voorkomen dat transformatieplannen ook mede ten goede komen aan de zorg aan Wlz-cliënten. Om die reden is het met ingang van 2024 ook mogelijk om de kosten voor de transformaties ook via de Wlz te vergoeden. Praktisch is dit vanaf 2025 ook daadwerkelijk het geval.

Hierbij is afgesproken dat Wlz-uitvoerders niet inhoudelijk betrokken zijn bij de uitvoering en monito-

¹⁸ Met bestendige gedragslijn wordt de grondregel bedoeld, dat gelijksoortige posten op gelijke wijze worden toegerekend binnen één boekingsperiode, evenals van periode tot periode.

¹⁹ Met consistente verdeelsleutel wordt bedoeld dat er samenhang is tussen de gehanteerde verdeelsleutels en dat hij niet tegenstrijdig is met voorgaande jaren.

²⁰ Maatregelen kunnen allerlei activiteiten betreffen die worden uitgevoerd om de negatieve wettelijke reserve om te buigen.

²¹ Zoals opgenomen in bijlage 1.

²² € 2,4 miljard via de zorgverzekeraars en € 400 miljoen via de begroting van VWS.

ring van de transformatieplannen. Die taak ligt bij de zorgverzekeraars. In het Financieel Verslag is dat als volgt toegelicht door de Wlz-uitvoerder:

‘De Wlz-uitvoerder heeft geen directe betrokkenheid bij de totstandkoming van deze bedragen, danwel bij het goedkeuren van deze kpi’s. Hierbij steunt de Wlz-uitvoerder volledig op de door de coördinerende zorgverzekeraar uitgevoerde werkzaamheden en controles.’

Voor de controle op de rechtmatigheid van deze bedragen betekent dat dan ook dat de NZa geen inhoudelijke controles van de accountants van Wlz-uitvoerders verwacht op de transformatiemiddelen IZA Wlz. Wij verwachten dat de accountant:

- Gebruik maakt van de informatie uit de landelijke database bij ZN, om de getrouwheid van de bedragen in het Financieel Verslag te controleren;
- Steunt op het plausibiliteitsoordeel van de NZa, om daarmee de rechtmatigheid vast te stellen. Voor de projecten waarbij een negatief plausibiliteitsoordeel is verstrekt, stelt de accountant vast dat deze bedragen als onrechtmatigheid zijn verantwoord in het rechtmatigheidsoverzicht. Voor de projecten waarbij geen plausibiliteitsoordeel is verstrekt, stelt de accountant vast dat deze bedragen als onzekerheid zijn verantwoord in het rechtmatigheidsoverzicht²³.

Het staat de accountants vrij om een paragraaf ter benadrukking van bepaalde gelegenheden of een paragraaf inzake overige aangelegenheden in overeenstemming met Standaard 706 als gevolg van bovenstaande op te nemen in de controleverklaring.

Bijlage 1: Lijst met circulaires en wet- en regelgeving

1. Verslaggeving

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wmg, Wlz (m.b.t. voorschriften voor verslaglegging door Wlz-uitvoerders)
www.nza.nl	Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder
Wlz-uitvoerder	Convenant Wlz-uitvoerings- en verantwoordingsstructuur (welke toeziet op het controlejaar)
www.nza.nl	Vraag en Antwoord verantwoording en rechtmatigheid Wlz-uitvoerders

2. Beheerskosten

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wet langdurige zorg (Wlz)
Wlz-uitvoerder	Convenant Wlz-uitvoerings- en verantwoordingsstructuur (welke toeziet op het controlejaar)
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen
Wetten.overheid.nl	Beleidsregels ter verdeling besteedbare middelen beheerskosten Wlz-uitvoerders Wlz
Wetten.overheid.nl	Besluit langdurige zorg (m.b.t. reserve uitvoering Wlz)
https://www.zorginstituutnederland.nl/verzekering/	Aanwijzingen besteedbare middelen beheerskosten (van de betreffende jaren)

3. Schaden

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
www.nza.nl	Regeling Controle en Administratie Wlz-uitvoerders
www.nza.nl	Regeling Monitoring beschikkingen persoonsgebonden budget en uitgaven individueel aangepaste Wlz-hulpmiddelen
www.nza.nl	Beleidsregel Budgettair kader Wlz
www.nza.nl	Controleprotocol nacalculatie Wlz-zorgaanbieders (inclusief de hierin genoemde wet- en regelgeving)
www.nza.nl	Regeling Declaratievoorschriften, administratievoorschriften en informatieverstrekking Wlz
www.nza.nl	Beleidsregel Normenkader Wlz-uitvoerder
www.nza.nl	Regeling Transparantie Contracteerproces Wlz
www.nza.nl	Verantwoordingskader transformatieplannen NZa
Wetten.overheid.nl	Wet langdurige zorg
Wetten.overheid.nl	Besluit zorgaanspraken Wlz
Wetten.overheid.nl	Regeling langdurige zorg

²³ In het BO IZA is afgesproken dat de NZa haar plausibiliteitsoordeel voor het jaar 2025 afgeeft, uiterlijk in december 2025. Deze zin is daarom enkel voor theoretische gevallen opgenomen.

4. Rentevergoeding Algemeen Fonds

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen

5. Buitenland

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wlz, Blz, Rlz
Wetten.overheid.nl	Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999
Wetten.overheid.nl	Regeling Hulp in bijzondere omstandigheden
Wetten.overheid.nl	Overgangsregeling voor ex-AWBZ-verzekerden 2006

6. Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming

Bijlage 2: Specifieke punten controleverklaring

Dit betreft een rapportage conform Standaard 800 Bijzondere overwegingen – controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden. In dit protocol beschrijven wij enkel de specifieke aandachtspunten ten aanzien van de generieke NBA template, zoals deze ook te vinden is op www.nba.nl.

Ons oordeel

In de paragraaf ‘Ons oordeel’ moet ten minste de volgende specifieke alinea worden opgenomen:

Naar ons oordeel:

- geeft het financieel verslag een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van [naam Wlz-uitvoerder] per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder;
- voldoen de in het financieel verslag verantwoorde schaden, bedrijfsopbrengsten en beheerskosten over 2025, in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals limitatief opgesomd in bijlage 1 van het Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders met kenmerk [...].

De basis van ons oordeel

In de paragraaf ‘De basis voor ons oordeel’ moet ten minste de volgende specifieke alinea worden opgenomen:

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Protocol accountantsonderzoek financieel verslag Wlz-uitvoerders met kenmerk [...] vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag’.

Controleaanpak continuïteit en frauderisico's

In de controleverklaring bij wettelijke controles²⁴ dient de accountant een aparte sectie ‘Controleaanpak continuïteit’ (Standaard 700.29A) en ‘Controleaanpak frauderisico's’ (Standaard 700.29B) op te nemen. Gezien de beperkte verspreidingskring en de aard van de verantwoording, acht de NZa dat voor de controleverklaring bij het financieel verslag niet noodzakelijk.

Optioneel: paragraaf ter benadrukking

Deze paragraaf is optioneel toe te voegen door de accountant bij verantwoording van transformatiemiddelen IZA Wlz in het financieel verslag. Of deze paragraaf wordt toegevoegd, is aan de professionele oordeelsvorming van de accountant. In deze optionele paragraaf kan de volgende tekst worden opgenomen:

²⁴ Als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Wij vestigen de aandacht op de betrokkenheid van [naam entiteit] bij de totstandkoming van de in de verantwoording opgenomen bedragen voortvloeiend uit de transformatieplannen, op pagina xx in het financieel verslag, waarin [omstandigheden benoemen ...], bijvoorbeeld is toegelicht dat xx geen directe betrokkenheid heeft bij de totstandkoming van deze bedragen, danwel bij het goedkeuren van de betreffende kpi's. Conform de geldende afspraken in het IZA steunt de Wlz-uitvoerder volledig op de door de coördinerende zorgverzekeraar uitgevoerde werkzaamheden en controles. Het totaal bedrag inzake de transformatieplannen zoals opgenomen in het financieel verslag bedraagt € ... (bedrag benoemen – specifiek maken). Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

In de paragraaf 'Beperking in gebruik en verspreidingskring' moet ten minste de volgende specifieke alinea worden opgenomen:

Wij vestigen de aandacht op punt ... in de toelichting van het financieel verslag waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. Het financieel verslag is opgesteld voor de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorginstituut Nederland met als doel [naam Wlz-uitvoerder] in staat te stellen te voldoen aan de bepalingen van de Wlz en de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder. Hierdoor is de verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor [naam Wlz-uitvoerder], de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorginstituut Nederland en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Andere informatie

In de paragraaf 'Andere informatie' moet ten minste de volgende specifieke alinea worden opgenomen:

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast het financieel verslag en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het uitvoeringsverslag²⁵;
- de bestuursverklaringen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder is vereist voor het uitvoeringsverslag en de bestuursverklaringen.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van het financieel verslag of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Protocol accountantsonderzoek financieel verslag Wlz-uitvoerder 2025. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij het financieel verslag.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het uitvoeringsverslag²⁶ en de bestuursverklaringen in overeenstemming met Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder.

Bijlage 3: Specifieke punten accountantsverslag

1. Onderbouwing oordeel van de controleverklaring

De accountant rapporteert over:

- bijzonderheden naar aanleiding van de controle van de posten van het financieel verslag;
- of het financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met het 'Model financieel verslag

²⁵ Voor accountants van deelnemers aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' is dit niet van toepassing.

²⁶ Voor accountants van deelnemers aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' is dit niet van toepassing.



behorende bij de Regeling uitvoeringsverslag en financieel Verslag Wlz-uitvoerder', betrekking hebbende op het controlejaar.

2. Rechtmatigheidsoverzicht

De accountant neemt in het accountantsverslag een rechtmatigheidsoverzicht over het verslagjaar op. Bij het rechtmatigheidsoverzicht neemt de accountant een toelichting op van de oorzaak van de rechtmatigheidsfouten en onzekerheden.

De accountant rapporteert over de juiste en volledige opvolging door de Wlz-uitvoerder van rechtmatigheidsfouten en onzekerheden in voorgaande verslagjaren.

3. Andere informatie²⁷

De accountant vermeldt bij de bevindingen van zijn onderzoek of de opgenomen informatie in de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van Regeling uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerder is vereist.

4. Afwikkeling bevindingen voorgaand jaar NZa

De accountant vermeldt zijn bevindingen van zijn onderzoek naar de op- en aanmerkingen van de NZa in haar rapportage over de financiële rechtmatigheid van voorgaand jaar.

²⁷ Voor accountants van deelnemers aan de pilot 'Gebruik Kwartaalrapportages ten behoeve van het uitvoeringsverslag' is dit niet van toepassing.